

ชื่อเรื่องการค้าค้นคว้าแบบอิสระ   แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้า บ้านแม่วังช้าง ตำบลพระธาตุจิงแกง
อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

ผู้เขียน   นางนิรมล ไชยสถิตวานิช

ปริญญา   ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีวศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้าค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ชรี ฐปะวิเชตร์   ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปภัสสร ผลเพิ่ม   กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าบ้านแม่วังช้าง ตำบลพระธาตุจิงแกง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล คือ สมาชิกกลุ่มทอผ้า บ้านแม่วังช้าง ตำบลพระธาตุจิงแกง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา จำนวน 10 คน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอจุน จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่ศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอจุน จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 12 คน โดยมีเครื่องมือ ในการเก็บข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา

ผลของการศึกษาพบว่า

ความเป็นมาของกลุ่มทอผ้าบ้านแม่วังช้าง ตำบลพระธาตุจิงแกง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา เกิดจากการเรียนรู้อาชีพทอผ้าในชุมชนเมื่อปี พ.ศ. 2539 และต่อมาได้มีการเรียนรู้อาชีพข้ามชุมชน เป็นการทอแบบตีนจก ด้วยนโยบายของรัฐก่อให้เกิดการสนับสนุนการรวมกลุ่มอย่างเป็นทางการ และองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุจิงแกงได้ช่วยเหลือด้านทุนกู้ยืม พัฒนาชุมชน และ การศึกษานอกโรงเรียน ได้เข้ามาให้ความรู้ อบรม การทอ และการตลาด ลักษณะการรวมกลุ่ม ของกลุ่มทอผ้าแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะย่อย คือ 1) กลุ่มที่ทอผ้าเป็นเชิงธุรกิจ โดยมีผู้นำกลุ่มเป็น ผู้ที่ได้บุกเบิกการทอ และถ่ายทอดให้สมาชิกในชุมชน มีสมาชิกจำนวน 10 คน และเป็นผู้ที่ ไปร่วมการประชุม อบรมของทางราชการ ตลอดจนติดต่อกับลูกค้า 2) กลุ่มที่ทอแบบธรรมชาติ มีสมาชิกทอผ้าจำนวน 10 คน และใช้บ้านของตนเองเป็นที่ทอผ้าแล้วนำมาขายให้กับผู้นำกลุ่มที่ 1 ผลผลิตของกลุ่มที่ 1 ที่เป็นเชิงธุรกิจนี้ จะมีการออกแบบโดยผู้นำกลุ่ม และทำตามใบสั่งของลูกค้า

แต่ก็มีสี่สไตส์และทอเฉพาะตีนจก ส่วนผลผลิตของกลุ่มที่ 2 จะทอตามความพึงพอใจ แล้วนำไปฝากขายยังผู้นำกลุ่มที่ 1 ปัญหาของกลุ่มทอผ้าบ้านแม่วังช้างเป็นเรื่องการจัดตั้งศูนย์ที่เป็นทางการ เนื่องจากยังไม่มีที่ดินเป็นของกลุ่ม จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับระเบียบของทางราชการ และขณะเดียวกันสมาชิกอีกส่วนหนึ่งมีความพึงพอใจในการทอแบบธรรมชาติ แต่ผลผลิตไม่ตรงกับความต้องการของตลาด

แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าบ้านแม่วังช้างมี 2 ลักษณะ คือ 1) การพัฒนากลุ่มที่ 1 ที่มีการดำเนินงานเชิงธุรกิจ โดยการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจัดหาที่ทำการถาวรและงบประมาณ ให้มีการประชุม อบรมประชาชนและสมาชิกให้มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการจัดการศูนย์ การผลิต การตลาด และอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง 2) การพัฒนากลุ่มที่ 2 ที่มีการดำเนินงานตามธรรมชาติ ควรมีการประชุม อบรม ให้ความรู้เรื่องการทอที่มีคุณภาพ การใช้สีย้อมจากวัสดุธรรมชาติ การจัดสถานที่ให้สะอาด เป็นระเบียบ ตลอดจนการลงทุนเพิ่มเพื่อขยายพื้นที่ให้มีขนาดใหญ่ และการไปศึกษาดูงานยังพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

Independent Study Title Guidelines for Development Textile Weaving Group of Ban Mae Wang Chang, Phra That King Kang Sub-district, Chun District, Phayao Province

Author Mrs. Niramol Chaisathitwanich

Degree Master of Education (Vocational Education)

Independent Study Advisory Committee

Asst. Prof. Dr. Phetcharee Rupavijetra

Chairperson

Asst. Prof. Pabhassorn Pholperm

Member

Abstract

This independent study aimed to exam the guidelines for development textile weaving group of Ban Mae-Wang Chang, Phra That King Kang Sub-district, Chun District, Phayao province. The target group composed of 2 groups; 10 members of textile weaving group and 2 government officers who worked for supporting this group. The data were collected by interview and data analyzed then presented the results as description.

The results were as follows:

The history of this group indicated as the natural occupation learning in rural community in 1996 and later on by learning across communities. In 2001 by the government policy on occupational promotion led to form group formally. The local government of Tambon Phra That King Kang had supported by let members to loan money for making wooded weaving for 2,000 baht for each member. As well as the government offices: community development office and non – formal education office of Chun District provided training to group for developing weaving technique and marketing.

The characteristics of group forming of this textile weaving group were classified into 2 sub-groups: 1) group which weaving like business style by having a leader who was a resource person and transferred weaving process to all members, this sub-group composed of 10 members who worked for this leader who always participated in official meeting and training as well as contacted with customers. 2) group which weaving like natural occupation in community style which composed of 10 members who weaved at their home and depended on a leader of the first sub-group for product selling. For the obstacles of this group indicated: a) the problem on finding permanent weaving center which without this it led to get less support from the government office as it was against the government regulations; b) most of members tended to be satisfied with making like natural occupation in community style; c) textile products did not really respond to market's needs.

The guidelines for development textile weaving group of Ban Mae-Wang- Chang, Phra That King Kang Sub-district, Chun District, Phayao province were classified into 2 methods:

- 1) the development on the first sub-group which weaving like business style by a) providing a permanent center and budget which support by related government offices or stakeholders; b) providing training programs for members to have knowledge and good understandings on center management, new weaving techniques, marketing and so on continually. 2) the development on the second sub-group which weaving like natural occupation in community style by a) providing meeting and training program for members to have knowledge and good understanding on quality weaving; b) motivating group to use natural dyeing; c) persuading group to set good workplace conditions; d) encouraging group to more investment on large wood weaving and; e) supporting all member to have study trip to other areas.